

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Évi 150.— L., félévi 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Székelyek bevonulása Genfbe.

Valamikor székely huszárok vonultak be diadalmasan a legyőzött franciák fővárosába, Párizsba. Lábaiknak nyomát százados mult karja a legelevenebb világváros fényes végén, de a történelemben ott maradt a nyoma annak, hogy a Csikban felvert lópatkók csatájában szikrákat vert a párizsi kövezeten. A történelemben kitörülhetetlen nyoma van annak, hogy a székely katonanép Európa legyőzött csapatoként elhagyta a maga hivatását s a messzi Nyugatra is süketen elvezényelték, kelet felé maroknyi nép teste-vére elhagyta a civilizációnak egyik erős, de talán a legveszélyesebb kitért védő őrszékét.

A mai Párizs az új, a legnagyobb világháború utáni békének a fővárosa s a párizsi szerződéseken, a párizsi diktandóra teremtett helyzetnek Genfben van az öröklomása. Mert a Népszövetséget azért állították

fel a világháború győztes hatalmai, hogy őre, keze, ellenőrzője legyen a békeszerződések betartásának. Ebbe a Genfbe vonultak be most a csiki székelyek. Nem karddal, nem karddal-fegyverrel, nem csapatostul, hanem egy panaszos irattal, melyben Erdély délkeleti sarkából szerény, állhatatos hangon odamondották a világ nagyhatalmasságainak: ime ilyen székelytelenség van a ti új világrendelésnek. Annak a székely huszárságnak, amely

Párizsba is bevonult diadalmasan egykor, annak a székely katonaságnak, amely Kelet felé védelmezte az európai civilizációt, volt a tulajdon birtoka az a vagyon, amit Csiki Magánjavak néven ismerünk s aminek genfi póré révén betekintheztek a világ hatalmasságai a székely népnek nehéz, kisebbségi sor-

sába. Az a katonanép kemény történelmi hivatásával szerezte meg magának és utódainak tulajdonul azt a hatalmas erdőbirtokot, aminek ügyében valami döntést kellett hoznia a magas nemzetközi fórumnak. Annak idején csak úgy tudott a keleti és nyugati végtelenségek felé csatangoló hivatásának eleget tenni a székely katonanép, ha itthon élő családjának van valami megélhetése, élettámasza. Ezt a megélhetési célt szolgálta a katonaesaládok erdővagyon, amit a világjáró szüntelen csatározások megszüntése után, a határőrezredek le-

Dr. Balogh Arthur.

szerelését követő időben a kulturális előrehaladás, a civilizációs fejlődés céljaira rendezték be. Ezt a vagyont vették el 1923-ban a csiki székely nép tulajdonából, egyszerűen állami tulajdonnak minősítve s nem akadt belföldi hatalmi fórum, amely a tulajdonukat visszakövetelő csiki székelyek igazát meghallgatta volna.

Amikor a csiki huszárság győztes lódobogással, az uccakövezeteken szikrát verő patkócsattogással, villogó fényes kardok ordejó-

vel vonult végig Párizs városán, akkor nem volt magárahagyatott ez a székelység, mert egy hatalmas, világrendet diktáló európai hadseregnek a vezénylete alatt állott. Most egészen árván, a nagyvilág elfeledett és észre sem vett távoli mostohájaként él a esiki hegyek között, ahonnan mindössze két embert tudott elküldeni hosszú utra, hogy megkeressék azt a nyugati várost, hol a népek nagy hatalmasságai világügyek tárgyalásán tanácskoznak. Ej, sok nagy ügye-baja van ma ennek a kerek világnak, a mandzsuriai tüzfészeketől a csikágói börzegondokig, a német feltámadás félős kilátásaitól a termelési rend zavaros képtelenségéig száz és százféle aggodalmon törték a fejüket a genfi zöld asztalnál. A esiki szegény székelyek irásával mégis eljutott hozzájuk a két megbízott: *Balogh Arthur dr.*, magyar szenátor és *Paál Gábor dr.*, magyar képviselő. Ők vitték a esiki székelység panaszát a Népszövetséghez és fegyverük, protekciójuk, támogatásuk nem állott semmi egyébből, mint abból az elszánt meggyőződésből, hogy az igazságnak joga van még ezen a földön, a legnagyobb emberi hatalmak között is. Bátorság, erő, hit kellett ehhez és tudás, amivel szembe kellett szállani nagy európai és ázsiai jogászokkal is.

Tudjuk, hogy egy kisebbségi népesoportnak az egymást támogató hatalmi államérdekek szövetségében milyen kisemmizett helyzete van. Tudjuk, hogy a hatalmi érdekeket szolgáló drága és szövevényes diplomáciai hálózat egy ilyen panaszt mennyire igyekszik félredobni, mint ahogyan a halász bosszankodva dobja vissza a nagy vízbe a hálójába szorult apró halakat. Közel három esztendeje, hogy *Balogh Arthur dr.* ott állott a nagy tanácskozások asztalainál és nem tágitott onnan, hanem szembenézett minden kézlegyintéssel, minden diplomáciai eltussolással, aztán minden olyan jogi magyarázattal, sőt minden megrettentési kísérellettel, amikkel az elvett székely vagyontulajdonjogát el akarták vitatni. A népszövetségi tanácsnak a hosszú huzavona után valamit dönteni kellett s a szövetséges államok nem akartak, mondhatnók nem mertek olyan döntést hozni, hogy ezzel egyik szövetségesükkel politikai nehézségeik támadjanak. De a esiki székelyek kérték a döntést a világ színe előtt s valamit dönteni kellett. Így

jött létre az a határozat, amely akar is igazságot tenni, nem is. Nem meri kimondani, hogy a hatvankétezer holdas erdőbirtok tulajdonjoga a esiki katonautód székelyeké, de megtagadja annak a kimondását is, hogy az államnak joga lett volna azt elvenni. Visszaitéli azonban ennek a vagyonnak egy részét a székelyek kezelésébe s visszarendeli ennek a résznek a birtoklását.

A Csiki Magánjavak-at, mint birtokot, mint vagyongazdálkodó szervezetet 1923-ban nem létezőnek nyilvánították hatalmi rendelettel, ilyen székely vagyont nem ismertek el azóta. Elvették, eltemették, megsemmisítették. Most feltámad ez a szervezet, ha a vagyonnak csak az egyik része is, de birtokba veszi. Akármilyen tehetetlenségi és kedvezőtlenül politikai magatartás jellemzi a genfi határozatot, a esiki székelyek valamit vissza kell, hogy most kapjanak s a katonautód vagyonszervezete, a Csiki Magánjavak feltámad abból a koporsóból, amelyre hatalmi rendeletet terítették szemfedőnek. Ezt a feléledést hozták vissza a genfi küzdelmes, bátor utról a esiki székelyeknek, akik magukra hagyatottan állottak a világ elé és ez árva bevonulásukból veretlenül tértek vissza. Mert verhetetlenek igaz ügyükben. (Z. I.)

Módosították a konverziós törvényt.

A tavasszal alkotott konverziós törvényt a parlament módosította. Sajnos, az új törvény, egyáltalában nem elégíti ki a közérdeket s ezért az *Országos Magyar Párt* parlament csoportja nagy ellenállást fejtett ki a törvény megszavazásakor. Az új törvény rosszabb a földmivészekre nézve, mint a tavasszal hozott első törvény volt s kérdés, hogyan fog még a végrehajtás során a nép kárára átalakulni?

Igazunk volt tehát, mikor a tavasz folyamán bátran hirdettük, hogy célszerűbb és becsületesebb is lesz, ha a magyar kisgazdák hiteltelőséggel magánügyeiket kötnek, mint ha bírói utra engedik terelődni adósságuk konvertálásának ügyét. Kifejtettük azt az aggodalmunkat is, hogy a konverziós törvény nem mér egyforma mértékkel és egyes társadalmi osztályoknak nagy károkat okoz. Hivatkoz-

tünk Isten tizedik parancsára: „Ne kivánd felebarátod házáat, vagyónát...!” Sajnos, őszinte, igaz mondásunkat, jószándékunkat nagyon sokan félremagyarázták és azzal vádolták meg, hogy a bankoknak és tőkepénzeseknek a pártjára állottunk.

Erről pedig szó sem volt! Mi csupán az észszerűséget tartottuk szem előtt, és olyan tanácsot akartunk adni olvasóinknak, amelyikről tudtuk, hogy nem válik kárunkra. A bekövetkezett események máris igazolták aggodalmainkat! Közgazdasági körökben már a törvény megalkotásakor azt hangoztatták, hogy a törvény végrehajthatatlan. A Nemzetek Szövetségének pénzügyi szakértői pedig egyenesen azt a kívánságukat fejezték ki, hogy a konverziós törvényt teljesen meg kell változtatni. Mint jeleztük, a Magyar Párt a magyar földművesek érdekeinek védelmében teljes erejével sikra szállt a parlamentben egy helyes és jó konverziós törvény alkotása érdekében. Sajnos azonban olyan nagyobb erők döntötték el ezt a kérdést, amelyek nemzetközi jelentőségűek. Így amint előre is láttuk, a konverziós törvényt a parlamentben hátrányosan megváltoztatták. Az új törvény felforgatta a régi konverziós törvényt. A konverziós törvény által biztosított előnyök részben megszűntek. Az új törvény lényegileg fizetési haladékot biztosít és módot ad arra, hogy adós és hitelező kiegyezzenek. Tehát be-

Togal
gyorsan és biztosan hat
**Rheuma / Kószvény
Ideg- és izomszába**
spanyolnátha, fűfűjás és hullétes betegségeknel.
Oldja a bagysavakat! 6000 orvos vélemény! Időit
esetekben is hatásos. Ragaszkodjék a Togal-hoz!

Egy látnak
mésztől
érőgyantánál.
Lel 52.—

következett, amit sejtettünk: a konverzióknak törvényesített magánegyezség lett a vége! Ezt a magánegyezséget azonban az adósok sokkal előnyösebben megköthették volna akkor, amikor a törvény által biztosított előnyök birtokában tárgyalhattak volna hitelezőikkel. Nagy kérdés, hogy ma melyik hitelező fogja a kölcsönadott összegnek csak kis részét is elengedni? Ellenben a tavasszal minden hitelező szívesen kiegyezett volna a kölcsönadott tőke 50—60 százalékában!

Az új törvény fontosabb rendelkezéseit lapunk gazdasági rovatában közöljük.

Ezekből kitűnik, hogy az új törvény lényegesen rosszabb a gazdákra, mint a régi törvény volt. Nagy hibája, hogy nem foglalkozik a városi adósságok rendezésével és nem veszi elég lelkiismeretes tekintetbe, hogy a bankoknak kötelezettségeik vannak betéteseikkel szemben. Ezért még a kormánypárti képviselők közül is többen szavaztak a törvény ellen.

KÜLFÖLDI

A nagyhatalmak tanácskozá-
sa. Mult számunkban már megemlékeztünk arról az angol tervről, amely öt nagyhatalom londoni bizalmas tanácskozásán akarja megindítani a világváltság megszüntetésének régóta várt nagy munkáját. Amint előre lehetett látni, ennek a tanácskozásnak a létrehozása sem megy simán. Kezdetben Franciaország dolgozott ellene, különösen azért, hogy ne Londonban tartsák, hanem Európa szárazföldi részén, esetleg Franciaor-

szágban vagy Svájcban. Ennek a kívánságnak az volt a háttere, hogy Londonban Franciaország távolról sem számíthat annyira a kisantant támogatására, mint Európa szárazföldi részén. Ez az akadály elhárult: a francia kormány beleegyezett, hogy a tanácskozás helye London legyen s megegyezett az angol kormánnyal egy előkészítő megbeszélésben is. Ez a megegyezés azonban újabb zavar kulforrása lett: felidézta Németország féltékenységét. A német kormány attól tart, hogy az angol és a francia kormány Németország börtön megegyez-

nek s ezért tiltakozik minden külön előzetes tanácskozás ellen. Talán igaza van, talán nincs. Ezt ma még nem lehet eldönteni. De az bizonyos, hogy a jó nagyon nehezen születik meg. Sokkal nehezebben, mint a rossz. **Általános fizetéscsökkentés.** Magyarország kezdte meg a tisztviselők fizetésének csökkentését. Összesen háromszor apadt a magyar tisztviselők fizetése. Az így elért megtakarítás jelentékeny s a magyar tisztviselői kar zugolódás nélkül viseli helyzetét s abban a reményben, hogy nagyon lecsökkentett fizetését több leszállítás nem őrí-

Csökkenített fizetéssel dolgoznak a német és az osztrák tisztviselők is s most szállítják le a cseh, a francia és a svájci tisztviselők illetményeit. Nálunk is szó van a csökkentésről s nem igen kerülhetik el ezt a többi európai államok sem. Így a gazdasági válság lassan-lassan mindenütt érezteti hatását, újra és újra bebizonyítva, hogy az európai népeket minél előbb egy gazdasági egységbe kell foglalni. Ha ez megtörténik, megvan az alapja a politikai közösség megteremtésének s ezzel a nemzetek közötti ellentétek megszűnésének. Talán ez a célja Herriot francia miniszterelnök legújabb tervének, amely államszövetségek rendszerébe akarja foglalni Európa nemzeteit.

A francia deficit. Franciaország összegyűjtötte a világ aranyát. Ma ő a leggazdagabb állam és sulya a világpolitikában még gazdagságánál is nagyobb. És még sem tudja kivonni magát a világ gazdasági válságának hatása alól. Kivitele lényegesen megapadt, elmarad a Franciaországot járó idegenek több milliós tömege, a francia polgárok jövedelmének egyik legjelentősebb forrása. A polgárok jövedelmének ezt a csökkentését az állam pénztára is megérezte: nagy mértékben lepadtak az adóbevételek. Ennek a következménye az államháztartás nagy hiánya, ami az ország minden gazdagsága mellett is, kell, hogy gondolkozóba ejtse a kormány vezetőit.

Bemutakozott a Gömbös-kormány. Magyarország új kormánya bemutatkozott a magyar törvényhozás előtt. A részletes kormányprogramot Gömbös miniszterelnök terjesztette elő,

csaknem két órás beszédben. A nagy lendülettel s őszinte eslekvésvágygal előadott programot nagy lelkesedéssel fogadta az országgyűlés. Az ellenzéki pártok sem tudták kivonni magukat a mindenre kiterjedő program hatása alól. Komoly kritikájuk tulajdonképpen abban a kívánságban fejeződött ki, hogy a szóval előterjesztett programot megfelelő cselekedetek is kövessék. A kormány azonban már rá is lépett a tettek mezejére: eltörölte a múlt év őszén elrendelt státáriumot.

Külön ki kell emelni Gömbös bemutatkozó beszédének azt a részét, amely elégtételt szolgáltatott az utóbbi évben sokszor támadott Bethlen-kormánynak, kiemelve azokat a nagy szolgálatokat, amelyeket az a kormány a legnehezebb időkben tett Magyarországnak.

Az új magyar kormány bemutatkozása külföldön is igen jó hatást keltett. Csak a szerb újságok támadják Gömböst féktelen gyűlölettel. Egyik újság odáig ment, hogy Budapestet le kell rombolni, helyét felszántani s kukoricával bevetni. Nem nagyon szomszédi kívánság. De nem is fog valóra válni.

Meghalt Klebelsberg. A Bethlen-kormány volt kiváló kultuszminisztere egy már gyógyulófélben levő kisebb betegséghez kapcsolódott szívgyengeség folytán váratlanul meghalt. Magyarország egyik legképzettebb politikusa volt, akitől még sokat vártak a jövőben. Allítólag pazarlásai miatt sok támadásban volt része, de a szegedi egyetemi építkezések és sok ezer tanyai iskola fenn fogják tartani emlékét. Halála osztatlan részvétet keltett.

Belpolitikai hírek

Kivel szavaztak a szökevény magyarok?

A Nagyváradon megjelenő „Magyar Szó” nyomán közöljük az alábbi cikket.

A mandátuméhes kormánytámogató Bárdos csoport ismét tanujelét adta annak a szolgálalkütségnek, amely minden eszközt alkalmasnak talál önös célok eléréséhez.

A szökevény magyarok, miután a román csendőrszuronyok védelme alatt bevonultak a román parlamentbe és hatósági segédlettel minden rosszat elmondottak a magyar pártokról és annak vezetőiről, felcsaptak a gazdaérdekek védelmezőikül. Megyéről megyére járva hirdették az Argetoianu-féle konverzió fentartásának szükségességét és úgy tettek, mintha életükkel és vérükkel is meg akarnák akadályozni azt a gazdaellenes törvényjavaslatot, melyet a kormány a külföldi nagytőke parancsai szerint gyártott meg.

Azt gondolta volna az ember, hogy ez a nagyhangú gazdacsoport hatalmas ellenállást fejt ki a törvényjavaslat ellen és Mironescu urat legalább néhány ellenzéki beszéddel megbosszantja. Szinte magunk is féltünk attól a botránytól, melyet ezek az urak a gazdatársadalom érdekében ki akarnak fejteni és már előre fentük a fogunkat a parlamenti szenzációk színes megírására.

Valósággal sajnáltuk azokat a szegény bankárokat, akiknek ezek az urak el fogják látni a baját és úgy éreztük, hogy jaj a nemzetközi nagytőke éhes falánkságának, ha ezek az urak egyszer kinyitják a szájukat a törvényhozás házában.

Mondanunk is felesleges, hogy az egész ország lakossága elcsodálkozott, midőn ez a husosfázék mellé huzódott csoportocská a konverziós törvény tárgyalásakor szépen leszavazott a kormánnyal s egy szóval sem tiltakozott a gazdák ellen hozott törvény tárgyalásánál. Nem kiáltottak, nem ellenkeztek, hanem szépen, engedelmesen igennel hálaáltak meg azokat a mandátumokat, melyeket a kormányhatalom szerzett meg részükre a magyarság ellen kifejtett legnagyobb erőszak árán.

Nagyon szeretnénk, ha a választó polgárság megjegyezné, hogy a parlamentben a nemzeti parasztpárt és ez a néhány renegát magyar az, akire a gazdatársadalom soha nem számíthat, mert ugylátszik, a bankérekédekek védelme előttük minden másnál fontosabb. Egyetlen román párt sem akadt, amely a konverzió módosítást elfogadta volna, nem is beszélve a Magyar párttól, mely természetesen a legmesszebbmenő ellenzéki magatartást tanusította.

Mi, akik a biharmegyei magyar gazdatársadalom nevében joggal gondolunk beszélni, úgy érezzük, hogy utólagosan bár, de le kell szegznünk, a pártvezetőség előtt köszönetünket azért a kitarító és gerinces magatartásért, mellyel a gazdaérekékek megvédését megkísérelték és nem hallgattak azokra a csalóka hangokra, melyeket a kormánypárti szellő feljűk fujt.

Hogyan bukott Titulescu? Lapunk előző számában megemlékeztünk Románia londoni követének, Titulescunak a lemondásáról. Közöltük, hogy Titulescu azért mondott le, mert közle és Vajda miniszterelnök között a besszarábiai kérdésben ellentétek merültek fel. Érdekes fejleményei vannak a Titulescu

és Vajda között keletkezett ellentétnek. Vajda miniszterelnök kijelentette, több újságíró előtt, hogy a kormány és Titulescu között nincs semmi ellentét, sőt Titulescu néhány napon belül visszaérkezik Romániába és átveszi a külügyminiszeri tárcát. Titulescu külügyminiszerségével kapcsolatban a külügyminisztérium vezető személyzetében nagyobb változások várhatók.

Ujabb válság fenyegeti Vajda kormányát. Alig simultak el a Titulescu lemondása miatt keletkezett hullámok, máris újabb vizálykodás tette válságossá a Vajda-kormány helyzetét. A nemzeti párt egyik erőssége, Junian ugyanis több párthívével együtt kilépett a nemzeti parasztpártból. Junian és csoportjának kilépése nagy riadalmat okozott a kormány embeerei között. Az ellenzéki lapok ezzel az eseménnyel kapcsolatban kormányválság lehetőségéről írtak. A román belpolitikai életnek így csaknem minden nap meg van a maga izgató válságeseménye.

ÜLÉSEK

Berekesztették a parlament ülészakát. A parlament ülészakája befejeződött. Az ülészakát királyi kéziratral rekesztették be. Vajda miniszterelnök záróbeszédében köszönetet mondott az összes képviselőknek, hogy a törvényalkotó munkában lelkiismeretesen résztvettek. A parlamenti szünet november 15-ig fog tartani.

Megszavazták az új állampolgársági törvényt. A parlament megszavazta az új állampolgársági törvényt. Az új törvény az állampolgársági listákba való jelentkezés határidejét 1933 szeptember 1-ig meghosszabbította. Az erre jogosítottak eddig az időpontig kérhetik az állampolgársági listába való felvételüket. A törvény tárgyalása alkalmával dr. Willer József, magyarpárti képviselő szomorú eseteket sorolt fel arról, hogy milyen zaklatásokat szenvednek azok, akiknek nincs meg az állampolgárságuk. Willer előadta Virág József vasuti alkalmazott ügyét annak igazolására,

Legszerencsésebb esetben 10,000,000 — lejt nyerhet, de sőt sokszor nagyobb nyereséget is.

NAGY PÉNZHEZ ma már csak
osztálysorsjeggyel **JUTHAT!**

Rendeljen azonnal egy nyolcad sorsjegyet,
a legszerencsésebb föelárusítónál

TAKAREKHOSSÁG R.-T.

Cluj—Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand No. 7.

Nálunk az előző huzáson is sokan gazdagodtak már meg. Postai rendeléseket költségmentesen és soronkívül gyorsan intézünk el, 125— lei beküldésével, annak aki a „M a g y a r N é p”-re hivatkozik.

hogy a román állam nem tartotta be állampolgársági ügyekben a békeszerződések rendelkezéseit.

— Virág József — mondotta Willer — a vasut alkalmazottja 15 évig szolgálta a vasutat. Csikmegyében született, soha az országot el nem hagyta, itt is katonáskodott, 1926—27-ben a dorohai gyalogezredben. Az 1924-iki összeírásakor ő nem lakott szülőfalujában, Brassóban teljesített szolgálatot, szülei jelentkezését pedig kereken visszautasította a jegyző ur. Virág hamarosan ráeszmélt a bajra s amikor erre 1928-ban alkalma nyílt, azonnal jelentkezett összeírássra. Hivatalos bizonyítványt mutatott be, amely szerint a jelentkezés tényleg megtörtént s a kérvényt a jegyző beküldte az igazságügyminiszternek, ahová azonban ez a kérvény soha meg nem érkezett. Noha jó Virág Józsefünk mindig kiválóan dolgozott — ezt fölötte is elismerték — mégis ki dobták a minap állásából, „mert nem sikerült állampolgárságát adott határidőre tisztázni.“ Vagyis, hogy e szörnyőséget a gyöngébbek kedvéért körül is írjam: egy közigazgatási tisztviselő hanyagsága, avagy egy mindennapos postai felületesség elégséges volt arra, hogy az ucára kerüljön feleségével, öt gyermekével az a szerencsétlen kisebbségi alkalmazott.

Willer József megállapításait a képviselők általános figyelem között hallgatták meg.

Minden árleszállítási akeióban részt vesz, épen ezért

kitűnő és olcsó regényekért és szakkönyvekért forduljon a MINERVÁHOZ

Cluj—Kolozsvár. Str. Regina Maria (volt Deák F. utca) 1.

Tegyen látogatást Budapesten!

Amint előző számunkban közöltük, a kolozsvári Orbis utazási iroda társasutazást rendez Budapestre. Az utazás és vizum díja Kolozsvárról Budapestre és onnan vissza Kolozsvárra csupán 690 lej. Azok, akik Nagyváradon ülnek vonatra és visszajövet ugyanott szállnak le, 475 lejt fizetnek utazás és vizum díjában. Ilyen előnyös utazás nem volt még Románia és Magyarország között. Jelentkezni lehet levelezőlap útján a Magyar Nép kiadóhivatalánál, amely helyet biztosít a kedvezményes vonaton. Jelentkezési díjban 300 lejt kell az Orbis-irodához beküldeni. A hátralevő díjat legkésőbb november 4-ig kell beküldeni. Az Orbis-iroda címe: Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei (volt Kossuth Lajos ucca) 7. szám.

A király elé készülnek a nyugdíjasok. Kolozsváron a megyei és városi nyugdíjasok elhatározták, hogy Károly király kolozsvári látogatása alkalmával a király elé járulnak panaszukkal, mivel hónapok óta nem kapták meg nyugdíjaikat. A nyugdíjasok abban biznak, hogy ilyen módon megkapják hónapok óta elmaradt járandóságukat.

Székely lányok! Ti, akiket a mai élet nehéz küzdelmei kiszakítanak a meleg családi otthonból, hogy közük munkájával keressék meg az otthonra való pénzt — az idegen nagyváros ismeretlen zajában testvéri szeretettel nyújtjuk felétek a kezünket. Sajnos, eddig még csak egy városban: Bukarestben tudunk barátságos, tiszta meleg otthont készíteni nektek, szegény, kis fáradt vándormadaraknak, de oda meleg szívvvel várunk, ha nehéz sorsotok idegenbe üz. Az állomáson keresse-

tek azt a hölgyet, akinek piros-fehér karszalagja van, ő azért van ott, hogy segítségetekre legyen és elvezessen a pár percre lévő (Str. Petre Poni 3.) katolikus leányotthonba, ahol mindig tiszta ágygal, meleg szobával és őszinte baráti szóval vár a Testvér. Ugyancsak ott cselédelhelyező iroda is van, ahol mindazok a leányok és asszonyok, akik vagy otthonról a Plebános Urtól, vagy előbbi munkahelyükről kifogástalan erkölcsükről bizonyítványt hoznak, ezenkívül hivatalos irataik is rendben vannak, tisztességes házakhoz elhelyezést nyernek.

Munkahelyén a Testvér meglátogatja a leányokat és ha arra érdemesek, mindennemű bajaikban igaz szeretettel segíti őket. Az elhelyezés teljesen díjmentes, de fent jelzett bizonyítványok nélkül senkit sem helyeznek el.

Romániai Katolikus Nőszövetség.

Agyongázolt a bika egy szamosudvarhelyi gazdát. Koncz János szamosudvarhelyi gazdálkodót, amint reggel a gondjaira bízott tenyészbikákat kiengedte, egyik bika megtámadta. Koncz János olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy rövid szenvedés után meghalt.

Gyomor- és hasbántalmak, izgékony-ság, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullet, csökkent munkaképesség sok esetben megszűnnek azáltal, hogy a beteg naponként reggel éhgyomorra megiszik egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF“ keserűvizet. Az emésztőszervek bántalmának szakorvosai általánosan dicsőrik a FERENC JÓZSEF vizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epékiválasztást fokozza, az anyagcserét megélénkíti és a vért felfrissíti. A FERENC JÓZSEF keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Főlistelendő Plebános Urak
és ifjusági vezetők figyelmébe!
A Róm. kath. Nőszövetség ez
évi központi munkatervéhez a
Leányegyesületek vezetői szá-
mára anyagot dolgozott ki, egy-
egy hónapra összeállított füze-
tekben. Egy füzet tartalmaz: 4
havasnapra összejövétel, vallásos,
memorizáló, gyakorlati és kultú-
rállás tárgyú előadásának bő váz-
latát, meséket, költeményeket,
egyházi és világi énekek kottá-
ját, játékok leírását, és szabá-
lyintákat.

25 lejnek pénzben vagy pósta-
lélyegben való beküldésére,
póstafordultával küldi bárkinek
a Róm. Kath. Nőszövetség Köz-
pontja, Cluj-Kolozsvár, Grigo-
rescu (Rákóczi-ut) 35.

Németországban havazott.
Németországban az időjárás hü-
vösebbre változott. Az ország délke-
leti részében hideg esők voltak.
München környékén havazott.

A kolozsvári gyümölcs, zöldség, szőlő, bor, méz, háziipar, virág és baromfi kiállítás legújabb hírei. A Kolozsváron október hó 23-tól november 3-ig rendezendő mezőgazdasági terménykiállítások helyét a rendezőség véglegesen megállapította. A kiállítás helyét, és pedig a gyümölcs, zöldség, szőlő, bor, méz és háziipar csoportok az iparkamara új bérpalotájának emeleti termeiben, a kertészeti és baromfi kiállítás pedig a sétatéri étteremben fognak elhelyezést nyerni. A kiállításon résztvesznek az összes erdélyi vármegyei Mezőgazdasági Kamarák, valamint az Erdélyi Gazdasági Egy-

32 lejes REGÉNYEK.

Fayard: Szeretni gyötrelmem — — — — — Lei 32'—
Szederkényi Anna: Felszabadultak — — — — — " 32'—
Körmendi: Vida Boonback — — — — — " 32'—

Kaphatók a **MINERVÁNÁL**
Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák F.-u.) 1.

let és Erdélyrészi Méhész Egyesület, a Kolozsvári Gazdasági Egyesület, a bulgár zöldségtermelők, Nagyenyedi Gyümölcsészeti Egyesület, a „Fauna” és a szász baromfitenyésztő egyesületek stb. stb. kollektív csoportjaikkal. Együtt lesznek mondhatni az Erdélyben termelt összes almafajták, képviselve lesznek Erdély-Hegyalja, Arad-Hegyalja, Küküllő, Aranyos, Szamos, Marosmenti európai hírvirágok borai, a híres erdélyi vidéki színművek. Láthatók lesznek a különböző méhflakások a történelmi fejlődés sorrendjében. A háziipari kiállításon ott lesznek az erdélyi román, magyar és szász falusi földmivelő nép háziipara és népművészete a maga eredetiségében. A baromfi és kertészeti kiállítás nem férnek el az iparkamara új palotájában, ezért az a sétatéri kioszk összes helyiségeiben fog elhelyezést nyerni. A kiállítás tartama alatt gazdasági tárgyú előadások is lesznek. A kiállítás a király jelenlétében fog megnyitni ünnepélyes keretek között. Ez a kiállítás hivatva lesz megmutatni Erdély gyümölcstermelésének színvonalát és a feledés homályába merült fajborainkban rejlő nagy kincsünket, amelyet az új bortörvény sem tudott még belső értékének megfelelően méltányolni és védelmezni. A baromfi kiállítá-

tás kereteit növelni és színvonalát emelni fogja a szász baromfitenyésztő egyesületek részvétele. Izléses ketrecsoraikba helyezett pepiner anyaguk már előre felkeltette a tenyésztők érdeklődését. A kiállítási iroda már 20-án beköltözik a kiállítás színhelyére, úgy, hogy 20-tól kezdve a bejelentések és érdeklődő sorok oda irányítandók. Addig is a kiállítási iroda Inspectoratul Agriculturii (Cluj-Kolozsvár, Piața Cuza Vodă 3. Boeszkai-tér), készséggel nyújt felvilágosítást naponta a délelőtti órákban.

Másodszor termelt a meggy Szombathelyen. A dunántúli Szombathelyen másodszor is kivirágoztak a fák. A hosszú őszben egyik kertben a második virágzásból származó meggy megért. A meggyfa ágai tele vannak szép piros gyümölcsökkel és a gyümölcsnek ugyanolyan íze van, mint a nyáron termelt meggynek.

Köszönetnyilvánítás. Igen tisztelt Uraim! Nem tudom Önöknek eléggé megháláni, hogy a Togat-tabletták rendszeres használata által meggyőződhettem arról, hogy idült rheumából teljesen kigyógyultam. Megbeesülhetetlen előnye a Togat-nak más gyógyszerekkel szemben az, hogy egyáltalában nem okoz gyomorzavarokat. M. Vásárhely, 1931. dec. 4. Szántó J.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar köteletség biztosítását ide átadni
vaaaaa

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Mit tartalmaz az új konverziós törvény?

Második cikkünkben megemlékeztünk arról, hogy a parlament megszavazta a konverziós törvény módosításáról szóló javaslatot. Az alábbiakban dr. Krüger Jenő, nagyváradi ügyvéd cikke nyomán részletesen közöljük azokat a főbb rendelkezéseket, amelyekre kisgazdáinknak konverziós ügyeik rendezése közben szükségük lehet.

1. Felfüggesztetik 18 hónapra a mezőgazdasági adósok és hitelezők közötti viszony tisztázása. Ez az úgynevezett moratórium.

2. Jelen törvény kihirdetésétől számított hat hónap alatt a törvény kedvezményei alá eső földmivesadósok ellen sem kielégítési, sem biztosítási végrehajtás nem vezethető, ha a bankoknál lévő váltóikat a törvény által előírt időben kieserélik.

Ezen időre a 20 holdon aluli adósok az 50%-kal (szövetkezetekkel szemben 25%-kal) csökkentett tartozás után 4%, a 20 holdon felüli adósok pedig az egész tartozásuk után 5% kamatot kötelesek fizetni. A kamat a hat hónap eltelté után a konverziós eljárásra illetékes járásbírósnál, illetve törvényszéknél rendes perrel hajtható be. (A konverzió kedvezménye azért nem vész el.)

Ha valaki nem ad csereváltót, — amely csupán a 20 holdon alóliaknál bélyegmentes, — elveszti a kedvezményeket s a hitelező a bíróságnál kérheti ennek kimondását. A 20 holdon alóli adós a csereváltót a kitűzendő tárgyaláson is felajánlhatja. (A 20 holdon felülit ez a könnyítés nem illeti meg.)

Ha az adós felajánlotta a váltót s a hitelező azt visszautasította, ez a körülmény bármi módon bizonyítható (levél, tanúk), ha pedig a felajánlott fizetést utasítja vissza, akkor az adós a pénzt az adóhivatalnál letétbe helyezheti a hitelező költségére.

Ha a főadós nem adott csereváltót, a hitelező köteles 10 nap alatt a kezéseket ajánlott levélben arra felhívni s a kezes a felhívástól 15 nap alatt beadhatja a csereváltót. Ha a főadós ad váltót s a kezes nem írja alá, a kezes kiesik a kedvezményekből.

A kamatok a termésből s az ingóságokból hajthatók be.

3. A hat hónap eltelté után az adós, ha konverziós igénye el nem utasított, további 12 hónapos hosszabbítást kap, ha a váltókat hat hónaponként kieseréli és 20 holdon alul a csökkentett tartozás utáni 4%, 20 holdon felül pedig az egész tartozás utáni Banca Nazionalea kamatlába szerinti kamatot kifizeti. A kamatfizetésre és váltóadásra az előbb említett szabályok és jogkövetkezmények érvényesek.

4. Kik esnek a törvény kedvezményei alá?

a) Azon földmivesadósok, akiknek kevesebbjük van 20 holdnál s maguk is földmunkások.

b) Azon 20 holdon alóli földmivesek, akik földjüket házikezelésben, vagy dézsmában tartják s jövedelmük 60%-a földmivelésből származik, vagy tartozásuk 80%-a földmiveltartozás.

c) A következő földmivesadósok: papok, tanítók, kisiparosok és kis, parasztalmok tulajdonosai, a falusi tisztviselők és nyugdíjasok, akik maguk művelik földjüket s nincs többjük 20 holdnál.

d) Közbirtokosságok tagjai, ha nem esik rájuk több 20 holdnál, illetve 10 ezer lej jövedelménél.

e) Akik a földreform során kaptak földet, de még nincs nevükre írva, (telepesek 20 holdon felül is), sőt akkor is, ha az állami területen felül 20 holdig saját földet is vettek, törvényes konverzió alá esnek.)

Ha az adósság holdanként 150 lejnél nem több, magánosokkal és bankokkal szemben nem konvertálható. Hitelszövetkezetekkel szemben holdanként 300 lejnél kevesebb tartozás nem konvertálható.

Nem esnek konverzió alá az állami jelzalog papirokra kapott kölcsönök.

5. A végrehajtások felfüggesztésének idején az adósok és hitelezők felhívatra, hogy barátságos megegyezés útján állapítsák meg az adósság végleges összegét és annak mezőgazdasági jellegét. A megegyezés írásban kötendő és láttamazandó 20 holdon aluli birtoknál a primár, annál nagyobb területnél közjegyző, vagy az illetékes járásbíró által. Nézeteltérés esetén az előző konverziós törvényben megállapított közegek illetékesek. A bíróságok kötelesek a legnagyobb sürgősséget kimondani, elsőbbségi jogot adva minden más perrel szemben.

6. Az adósok a moratóriumi idő alatt magánegyezséget köthetnek hitelezőikkel a tartozás visszafizetésére. (A szövetkezetekkel kötendő ilyen egyezségeknél külön szabályok is vannak.)

Ha valamely 20 holdon aluli adós a moratórium alatt fizetést teljesít, a fentiek szerinti kamaton felül fizetett összeg duplán számít törlesztésül, tehát ugy számítandó, mintha a felére lecsökkentett tartozásból törlesztett volna. Szövetkezetekkel szemben a törlesztés másfélszeresen számítandó be.

Bármely földmivesadós engedélyt kérhet a törvényszéktől ingatlaneladásra, tartozásai rendezése céljából. Az eladás nyilvános árverésen történik, az önkéntes árverésre vonatkozó szabályok szerint. A kikiáltási árat a törvényszék állapítja meg s az osztja fel a vételárat, először a jelzalogos, majd a többi hitelezők között.

A 7. pont arról intézkedik, hogy bizonyos különleges esetekben kik nem vehetnek igénybe konverziót? Ez olvasóinkat nem érdekli.

8. Azok az összegek, amelyeket az 1932. április 19-i törvény alapján az illetékes bíróságoknál bejelentettek, véglegeseknek fogadják el és azokon változtatni nem lehet.

9. Azok a pénz- és hitelintézetek, amelyeknek váltótárcája legalább 30 százalékban mezőgazdasági jellegű, jogot formálhatnak arra, hogy 18 hónap alatt betéteiknek csak egy részét fizessék vissza, vagy egyszerre, vagy havi részletekben. Erre vonatkozólag kérvényt nyújtanak be a Banca Naționalăhoz és visszautasítás esetén joguk van a törvényszéktől kérni jogorvoslatot.

10. A Banca Națională a konverzióból eredő minden kárát az állam terhére írja.

Eltöröltetik az az intézkedés, hogy a számlált hitelező birtokának művelési módját az állam írja elő.

Fontos még a 16., 17. és 18. pontok ismerete.

16. A földművesmunkásoknak, ha nincs többjük 10 holdnál, a falusi hitelszövetkezetekkel szemben fennálló tartozása 25%-kal csökken.

17. Azon hitelező, aki, hogy adósát a konverzióból kizárja a váltó keltét vagy lejáratát a valószínűség meg nem felelően tölti ki, vagy a tartozás jogcímét megváltoztatja, egytől kétévig terjedő fogházzal büntetendő. A bizonyítás minden módja felhasználható. Hasonlóan büntetendő, aki a váltókövetelését idegen alattvalóra ruházta át. Mindezen esetekben a követelés is semmissé válik.

18. Az eredeti törvénynek a fenti szabályokkal ellenkező intézkedései hatályon kívül helyeztetnek.

Gazdasági kiállítás Kolozsváron. Október 23-tól november 3-ikáig Kolozsváron nagyarányú mezőgazdasági kiállítás lesz. A kiállítás a sétatéren a sétatéri vendéglő és kocsolyaház helyiségeiben, továbbá az új iparkamara épületében lesz. A kiállítást Károly király is meg fogja látogatni. A kiállításra nagy kedvezményekkel lehet utazni. A Kolozsvárra váltott vasuti jeggyel vissza lehet, kellő lebélyegzés után, a kiindulási állomásra utazni. A kiállításon a gazdák gyümölcsöt, szőlőt, bort, mézet, baromfit fognak kiállítani, a gyárosok pedig mezőgazdasági gépekkel fognak szerepelni. A kiállításra október 22-ig lehet jelentkezni. Tekintettel a rossz gazdasági viszonyokra, indokolt esetekben a gazdáknak helypénzt sem kell fizetniük a kiállított tárgyak után.

50 vagon keresletet jelentettek be eddig a kolozsvári gyümölcskiállításra. A Kolozsváron október 23-tól november 3-ig rendezendő gyümölcs-, szőlő-, bor-, méz- és baromfikiállítás iránt Erdélyszerte szokatlanul élénk érdeklődés nyilvánul meg úgy a termelők részéről, mint a kereskedők részéről. Így csak

alma iránt eddig több mint 50 vagon keresletet jelentettek be. Miután a kiállítás látogatói vasuti kedvezményt is élveznek, előreláthatólag a távolabbi vidékekről is sokan fogják a kiállítást felkeresni.

A gyümölcsfák közös beszerzésére megkezdte az E. G. F. az összeírásokat. A gazdaközönség gyümölcsfaszükségletének kedvezményes áron és elsőrangú minőségben való biztosíthatása céljából az Erdélyi Gazdasági Egylet az idei őszön is összeírja a birtokosok, városi kerttulajdonosok és gyümölcsösgazdák csemeteszükségletét. A bejelentések az EGE címére Kolozsvár, Attila u. 10. küldendők. A csemeték lényegesen olcsóbbak lesznek, mint a tavasszal voltak és a minőségük, fajtaazonosságuk pedig garantált. A megrendeléssel egyidejűleg darabonként 15 lej-előleg küldendő be.

Művelődési mozgalmak.

KULTURMOZGALOM MAGYAR-PÉTERLAKÁN. A magyarpéterlaci Nőszövetség májusos estélyt rendezett. Az estély rendezése körül Márkus Irénke tanítónő szerzett nagy érdemeket. Ez alkalommal alakították meg a nőszövetség tisztikarát. Az estélyen nagy sikerrel szerepelt a dalárda.

MÜKEDVELŐI ELŐADÁS HOLT-MAROSON. A holtmarosi műkedvelő ifjúság nagy sikerű színelőadást tartott. Előadták a következő szindarabokat: „Végeladás“, „Makacs ember“, „Gyerekek“, „Tegeződés“, „Igazgató“. Szerepeltek: Csatlós Mihály József, Bakos Albert, Bakos Klári, Bakos Róza, Csatlós András, Ördög Anna, Bakos D. Mihály, Bakos M. Rózsika, Csatlós János, Gorbai Csatlós János István, Csatlós Miklós Miska, Bakos Vajda János, Csatlós Zsuzsika, Bakos M. Miklós, Márton György András, Bakos Vajda István. Az előadások kitünően sikerültek. A betanítás és rendezés fáradságos munkáját Székely Miklós ref. lelkész végezte. A befolyt pénzeket a kulturalap javára fordították.

Összel ültetett

— RÓZSÁK —

biztosan megfogamzanak

Kérjenek árjegyzékelt!

Ambrosi-Fischer és Tsai
AIUD—Nagyenyed.

Mulafutó

VETÉS UTÁN.

El van vetve kenyérnek magja

S ha az Isten rá áldását adja,

Ha vigyáz rá a mindenek öre,

Úgy ismét lesz kenyerünk jövőre.

— Téged kérünk a mindenek Atyját,

Hogy őrizd meg kenyerünknek magját,

Szent egedből hulljon reá áldás,

Teremje meg hatvanát vagy százát.

(Bors.)

Györky Vince.

A hős leány.

A féléjszakán a bokrok mentén járta az ösvényt a kis Kántor Rózsika — sirdogálva... A tavaszon lehalványkodott. Az arca megsápadt, a keze megkeskenyedett, és a köhögés néha úgy elfogta, hogy egy lépést se tudott tenni.

Reggel egy szekér állott meg a kapu előtt s egy kemény, sugár katona — egy igazi baka-őrmeester bizony — szállt le és bekiáltott:

— Rózsika!

Az elejébe járókra rá se igen nézett, hanem végig száguldott az udvaron s a kerten, kiabálva: Rózsika, Rózsika...

A fehérhaju édesanya taszigálta elő Rózsikát. Szép, sugaras, jókedvű nap volt; a mályvák virágoztak. „Mindjárt, mindjárt”, mondta vonakodva Rózsika.

— Itt vagyok, Rózsika, látod. Megjöttem. Itthon is maradok.

Félénk hang felelt rá: „Miért?”

— Miért? Hogy itthon maradjak. Te kérdezed? Vége a szolgálatnak. Ha akartam volna, benn maradhattam volna, amint megirtam neked... Nagyon tartóztattak... de reád vágytam.

— Vágyott reám?

— Lel valami? Meg se öleltél. Megkeskenyedett a tested is, a kedved is. Nem vagy a régi. Nem kívánsz úgy, mint én tégedet. Azt kérdezed: vágytam reád? Hbgyo. De meg se öleltél...

— Mindjárt... Mindjárt....

A katona hevesebben folytatta:

— Leülsz, ahelyett, hogy a karombá szaladj. Elfáradtál? Én futva jöttem a sófalvi hegyeken a szekér mellett felfelé, hogy hamarabb lássalak. De tégedet valami lel. Te reám vártál évek óta s én reád vártam. Fedelünk, hideg tüzhelyünk vár reánk, hogy bemelegítsük. Jaj. Ezeket kell, hogy magyarázzassam neked, mikor hazajövök? Hátha visszamennek a kaszárnyába? Mit gondolsz?

Egy szó sincs.

A korlát hasadékán át látom, mint tördéli feltörő dühében a katona a faágakat, s látom Rózsika lesütötte fejét az égő, piros folttal az arcán.

— Menjen vissza, Gergely, ha hívják!... — szólal meg végül.

— Te mondd? — kérdi tompán a férfi.

— Én.

— Te mondd? — kiáltotta durván.

A Rózsika kegyetlen köhögése erre egy hangzik föl, mintha valami válasz volna.

Látom, amint erre a katona szilajul átkarolja a leányt, felkapja a padról, magához szoritja és keresi a szájával a Rózsika ajakát.

Rózsika kifeszíti a derekát és viaskodva szabadulni igyekszik; mind a két kezét a katona arca elejére tartva. A katona lassan elereszti a leányka derekát s kedvetlenül elfordul.

— Nagyon hagymás a szád...

Hirtelen szakgatott hangon gyorsan felel:

— Utáljon is meg, Gergely. Eresszen is el. Azt akarom. Én nem magához való vagyok már. Én megváltoztam. Azóta, hogy maga elment, sok idő telt el. Ha ott várják a kaszárnyában... menjen... itt nem marasztják. Én ugyanvalóst nem.

— A házunk? — folytatja siróba készülő, remegő hangon. — Amiket egymásnak ígértünk, én azokra nem akarok emlékezni. Én valami mást várok... Nem tudom mit... De nem magát.

— Felcsereáltél valakivel?

— Ne kérdezz.

— De előbb átmegegyek a lelkén valakinek annak, akiért felcsereáltél...

— Mire? Azzal jobban lennénk mi! Nem. Menjen vissza... Oh, unjon meg... Én meguntam már magát, Gergely... Oh, menjen, menjen vissza, mindjárt...

— Te semmi... te.

— Vessen meg. De menjen vissza, az Is-
tenért, mindjárt. Oh...

Es fuldokolva köhög fel ismét s tántorog-
va, a bokrokba kapaszkodva lépdelt odább a
feldühödt katonától. A köhögése élesen sza-
kadtt föl a melléből s áttámolyogva botorká-
zik el a korláthoz, hozzádől s hozzászoritja a
fejét, pihegve, fuldokolva.

A katona meredten áll egy helyben.

A leányka magában rebegi el hősiességét.

— Hogy kössem az én nyavalyás élete-
met az övéhez. Oh lelkem... lelkem. Bár
utálna meg, felejtene el... hogy ő boldog le-
gyen... Bár menne el mindjárt, hogy ne
szakadjon meg a szívem...

Es zokogva simul le a korlát mellett.

Petelei István.

Árnyékok Adomán

Veszedelemes tréfák.

Német tudósok vizsgálata alapján kiderült, hogy az ár-
tatlannak látszó tréfák könnyen
végzetesekké válhatnak. Kicsi
dolgon mulik sokszor, hogy a
legenyhébb tréfa nem végződik
halállal. Különösen gyenge
idegzetű, vagy beteges embe-
rekre nézve válhatnak veszedel-
messé az ijesztgetések. A né-
met tudósok vizsgálata szerint
ártatlan tréfa, mint például
egy lefújt papirzacskónak az
ökölrel való szétpukantása,
nagy hatással van az ember
vérkeringésére. Vizsgálatok
alapján megállapították, hogy a
legtöbb embernél a vérnyomás
a papirzacskó elpukantása
után a rendszernek négyszeresé-
re emelkedik. A nagy vérnyo-
más csak fél pere múlva szűnik
meg. Világos, hogy ha valaki-
nek az érrendszere beteg, a meg-
növekedett nyomást nem viseli
el és az agyban vagy szívben
halálos vérömlések keletkezhet-
nek. Még teljesen egészséges
szívű embernél is bajt
okozhat a vérnyomásnak ilyen
hirtelen növekedése.

Ezekből a vizsgálatokból meg-
tudhatjuk azt is, hogy az öröm,
látogatás vagy általában a várat-
lan felindulás miért okoznak
gyakran hirtelen ha-

Az igaz szó.

Betért a jól végzett munka
után a vadásztársaság a csár-
dába, hogy felmelegedjenek egy
kicsit. Miről beszélhetnének
másról, mint a vadászkaland-
jaikról. Mindegyiknek volt már
valami nevezetes esete s ezt sze-
vesen meséli el a többieknek.
Persze, eközben nem igen ma-
radnak meg a szigorú igazság-
nál, hanem meg-megtoldják itt-
ott. Eppen az viszi a szót, aki-
ről köztudomású, hogy a legna-
gyobbakat szokta tóditani. Beszéd
közben hirtelen szörnyű kö-
högés rázza meg, csak úgy ké-
kül-zöldül bele.

— Mi baja? — kérdi tőle ijed-
ten a társaság.

— Ne féljenek uraim, —
mondja a legkomolyabbik kö-
zöttük — mindjárt magához
jön, csak egy igaz szó csuszott
a torkára és megakadt ott egy
kicsit.

Tanácsadó

Minden tanácskérő levélhez
mellékelendő 20 lej, — orvosi
levelekhez 30 lej.

G. H. Bonyha. Tekintettel arra,
hogy Ön kereskedő és így nem esik
konverzió alá, s december 10-én pe-
dig azonnal perelhetik váltójár, Ön-
nek azonnal bírói likvidációt kell
kérnie, mely esetben az adósságának
kifizetése eltörlődik és Ön olyan rész-
letben fizetheti minden adósságát,
amlyet jövedelme meg fog elegendni.
S ezalatt aztán köthet más kiegye-
zést a hitelező bankkal. Forduljon

szerkesztőségünkhöz személyesen és
ügyvédünk útján mindenben részle-
tes felvilágosítást fogunk Önnek
adni.

13. O. I. kántor. Hozzánk intézett
kérdésére következőkben adjuk meg a
választ: Az érvényben levő Monopol-
törvény és pedig a 169. §. 4. pontja
így intézkedik: „Helyiségek és pin-
cék bornak saját vagy vevő tulajdo-
nát képező zárt és nyitott edények-
ben a termelő által való árusításra
kizárólag a saját termésből és a he-
lyiségen kívül való fogyasztásra.
Ilyen helyiségekben a fogyasztók ré-
szére sem asztal, sem szék nem ál-
lítható be. Fentiek szerint saját ter-
mésű borát kiesinyben eladhatja a
literenként lefzetett 75 bani fo-
gyasztási adó lefizetése után. Ilyen
helyiségekben sem asztal, sem szék
nem állítható be, tehát belső fogyasz-
tás tilos. Ezen paragrafusra való hi-
valkozással egyszerűen jelentse be
ügyét, mint termelő az illetékes pénz-
ügyigazgatósághoz.

Sepró pálinkát azonban nem adhat
el, mert az a legújabb Monopol-
rendelet szerint a Monopol által ho-
zatik forgalomba.

A 46. §. szerint seprőpálinkából a
fejadag minden termelési időszakra
termelősaládonként 15 abszolút
(egyenlő 30 liter) 50 fokos pálinka
szeszben állapítatik meg.

A 153. §. szerint pedig borból: „A
termelő és családja, valamint a szőlő-
gazdaság állandó szolgálatában levő
személyzet által a termelési vagy a
lajstromozási helyén elfogyasztott bor
nagykoru személyenként 100 liter ere-
jéig mentes a fogyasztási adó alól.

Az 5-ik kérdésre a választ megta-
lálja lapunk 41-ik számában a „Ta-
nácsadó“ rovatban.

Mintán kérdését közérdekűnek ta-
láljuk, válaszunkat a lapban adtuk
meg. Köszönjük, hogy új állomáshe-
lyén is lapunkra gondolt s végtelen-
ül örvendénk, ha új előfizetőket
szerezne részünkre. Ha szükséges,
örömmel küldünk mutatványszámo-
kat és megrendelő lapot. Üdvözlét.

Rendelje meg a

PÁSZTORTŰZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóiratot.

Előfizetési díj:

Egész évre... 500 L. Félévre..... 260 L.

Negyed évre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,

Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5 szám

Kérjen mutatványzdíjat!

K. Gy. Mezőszengyel. I. Az ország narancsa (Maclura aurantiaca) magját nagyobb kereskedőtől vagy termelőktől lehet beszerezni. Nagyobb honi magkereskedők pl. Salamou és Stefan Cluj-Kolozsvár, Piata M. Vi-teazul, Mühle Árpád. Timisoara-Temesvár, Mezőgazdák r. t. Arad stb. Termelőktől leginkább hirdetés útján lehetne ezt a magot beszerezni. Tes-sék valamelyik elterjedt lapba hir-deitni. Ami a vetését illeti, szabály az, hogy ezt a magot tavasszal kell et-vetni és pedig langyos ágyásokba, mert a kikelt események a hideg iránt érzékenyek. Elvetésig a magvakat száraz, szellős helyen kell eltartani ahol egerektől meg kell óvni azokat.

2. A hársfa magját ősszel kell el-vetni. Elvetésig a magvakat száraz, szellős helyen tartjuk és még az ősz folyamán vetjük el a magiskolába, de olyan időben, hogy ne ősszel, ha-nem csak tavasszal keljenek ki a események. Ha ősszel kikelne a mag, akkor a fiatal események a tél folya-mán könnyen elfagyának.

3. Olyan magyar nyelvű könyv, amely a fának magról való fölne-velését tárgyalja: Molnár István Fata-mészter című könyve. Ezt a könyvet a magyar földművelésügyi miniszte-rum adta ki. Német nyelvű könyv: H. Fischbach: Waldbau. St. Olbrich: Vermehrung u. Schmitt der Zierge-hölze. P. B.

Apróhirdetések.

Középkorú nő házasság céljából is-mertséget kötne 60 év körüli, jobb iparos emberrel. Főmolnárak clöny-ben! Cim a kiadóban.

Prima teavaját veszek naponként 30 kg.-ig. „Aurora“ Bodega Cluj-Kolozsvár, Str. Baritiu 8.

Szerkesztői üzenetek

Előző számunkban közöltük olva-sáinkkal, hogy az 1933. évi könyv-naptárunk összeállítását rövidesen megkezdjük. Ugyanakkor figyelme-ztettük a hátrálékos előfizetőket a dí-jak beküldésére. Ezen felhívásunkra már eddig is többen rendezték hátrá-lékaikat, de bizony még sokan vannak, akik nem vették figyelembe felszólí-tásunkat. Már most közöljük tehát az érdekeltekkel, hogy kivételt nem teho-tunk s csak azok részére küldhetünk naptárt, akik előfizetésükkel az év végéig rendben vannak. Aki eddig el-mulasztotta az előfizetését rendezni, annak még alkalmat adunk erre, mert ha a hó végéig beküldik hátrálékai-kat, azokat a naptárigénylők közé azonnal felvesszük s a naptárt ré-szükre feltétlenül biztosítjuk. Előfi-zetőinken mulik tehát, hogy a nap-tárhoz hozzájuthassanak.

M. M. Zarándhódos: Kérésével for-duljon közvetlenül az Erdélyi Gazda-sági Együlethez Cluj-Kolozsvár, Str. Andrei Muresan (Attila u.) 10.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: B. B. Pósalaka 150, özv. Sz. K.-né Vasasszentegyed 155 (r. 1932. dec. 31-ig), B. D. Nagyenyed 50, Sch. D.-né Borossebes 150, Hi-telszöv. Simonyifalva 372, V. J. Va-dász 150, B. J. Magyarkeöz 150, B. J. Tenke 150, P. J. Nagyszalonta 150, K. L. Brassó 150, B. B. Pósalaka 150, K. L. Dombos 150, Sz. M. L. Gernye-szeg 155, N. E. Csittszentiván 155, K. L. Magyaró 155, ifj. V. Sz. M. Hoz-szumező 155, Cs. D. Erked 155, P. J. Hirip 155, V. J. Györöd 155, Hite-lszöv. Vadász 150, Sz. J. Belefayes 150, id. H. J. Hosszuaszó 85, B. J. F. Marosszentgyörgy 155. laj.

A „Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség!

Itt levágandó és beküldendő.

Megrendelő lap.

A „MAGYAR NÉP“ kiadóhivatalának

Cluj-Kolozsvár

Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5.

Ezennel megrendelek Önöknél..... db.

nyolcad (125 lej)
negyed (250 lej)
fél (500 lej)
egész (1000 lej)

osztálysorsjegyet utánvéttel. (A nem kívánt sorsjegy törlendő.)

Főelárusító:

Tisztelettel:

Kereskedelmi Hitelintézet

R.-T. Cluj-Kolozsvár,

olvasható aláírás.

pontos lakbelv.